

Unge valg

KLASSEMØDET:

**"Vi lærer at
tage ansvar"**
side 6

DE NYE UNGE:

**Her bestemmer
de selv**
side 8

SFO'EN:

**Styres også
af børn**
side 10

CHILI KLAUS:

**"Man kan ikke
stemme forkert"**
side 20

nr. 19

BU NYT

OKTOBER 2013



BRUG DIN STEMME

Når du deltager, sætter du dit præg på verden.

Du siger din mening på klassemøderne. Du arrangerer fest i fritidsklubben. Du sidder i elevrådet. Du arrangerer pigeaften for alle klassens piger. Du er håndboldtræner for miniputterne. Du deltager i livet og fællesskaberne omkring dig. Og du bruger din stemme.

I Danmark lever du i et demokrati. Det betyder, at du bliver hørt, når du bruger din stemme.

Den 19. november er der kommunalvalg – og cirka 8.600 aarhusianere kan stemme for første gang. I Aarhus Kommunes dagtilbud, skoler og fritids- og ungdomstilbud er unges deltagelse og forberedelsen til demokratiet et stærkt tema. Hver dag tilbyder de demokratiske øvebaner, der skal ruste børn og unge fra 0-18 år til rollen som aktive medborgere.

I dette særnummer af BU Nyt - nyhedsbrevet for medarbejdere i Børn og Unge - kan du læse om nogle af aktiviteterne og de overvejelser, som børn, unge og voksne gør sig om deltagelse og valg.

Bladet trykkes i 1.000 eksemplarer og fordeles blandt udskolingsklasserne i Aarhus Kommune.

Læs også: www.aarhusstemmer.dk

KOLOFON

Ansvarshavende:

Henrik Vinther Olesen
HR- og Kommunikationschef

Redaktion:

Thomas Schultz, Esben Thanning-Dahl, Claus Peter Hastrup, Sedsel Vestergaard og Birgitte Dalum.

Kontakt:

kommunikation@mbu.aarhus.dk

Næste nr.:

7. november 2013

Forsiden:

Mie Tønnesen fra 4.b på Gammelgaardsskolen



Download bladet på
aarhus.dk/bunyt

→ INDHOLD



Profil: Peter Falktoft, Monte Carlo	3
Danske unge vil fællesskabet – men stemmer sjældent	4
Eleverne styrer klassemødet	6
Her bestemmer de selv	8
SFO'en styres også af børn	10
Profil: Ham Den Lange	12

Hvorfor stiller du op?	13
Stemte med smartphone	14
Stærk valgstemning på Gammelgaardsskolen	15
Valg og venskab	16
Mere indflydelse kan gøre elever dygtigere	18
Profil: Chili Klaus	20



Peter Falktoft - kendt under kæle-navnet **"Snebolden"**, er en dansk prisvindende journalist, tv- og radio-vært på Danmarks Radio's P3, hvor han sammen med Esben Bjerre er vært på radioprogrammet Monte Carlo. Monte Carlo har i år vundet Ekstra Bladets radiopris "Den Gyldne Mikrofon" samt DR's Sprogpris.

→ FAKTA

"TRO IKKE AT ÆLDRE STEMME KLOGERE"

HVORFOR ER DET VIGTIGT, AT UNGE DELTAGER I DEMOKRATIET?

→ Hvis vi ikke gør, så er det de gamle, som bestemmer – og det gider vi ikke, da størstedelen øjensynligt har glemt alt om hvad det vil sige at være ung. Simpelt.

HVAD ER DIT BEDSTE RÅD TIL UNGE, DER SKAL STEMME FØRSTE GANG?

→ Tag udgangspunkt i de ting du selv savner og godt kunne tænke dig – og stem på dem, som kommer det tættest. Lad for Guds skyld være med at lade andre fortælle dig hvad du skal stemme. Alder er på ingen måde lig intelligens. Så tro ikke, at ældre stemmer 'klogere' end dig. Snarere tværtimod.

HVAD ER DEN SJØVESTE DEMOKRATISKE ØVEBANE, DU SELV HAR OPLEVET?

→ Ansvarsfordelingen på Monte Carlo er et glimrende eksempel på demokrati når det er bedst. Vi skal være enige – og når det går galt bærer vi skylden sammen / også selvom en pressede mere på end den anden. Sådan er det. Tillid og ansvar bundet sammen med fællesskab. Det er demokrati.

DANSKE UNGE VIL FÆLLESSKABET - MEN STEMME SJÆLDENT

Danske unge stemmer markant mindre end jævnaldrende unge i Italien og Grækenland. De unges valgdeltagelse ved kommunalvalgene i Aarhus og København er blevet mindre de seneste år. Og er lavere end deltagelsen hos deres ældre medborgere. Men den manglende demokratiske deltagelse står i stærk kontrast til unges samfundsmæssige engagement.

Under halvdelen af de unge mellem 19 og 29 år stemte ved det seneste kommunalvalg i 2009. Helt præcist 47,1 procent. Den generelle valgdeltagelse var på 65,8 procent.

56 procent af danskerne under 30 år har stemt ved et valg indenfor de seneste tre år. Det er markant lavere end i lande som Italien og Grækenland, der de senere år har været præget af økonomisk krise, politisk uro og store folkelige demonstrationer.

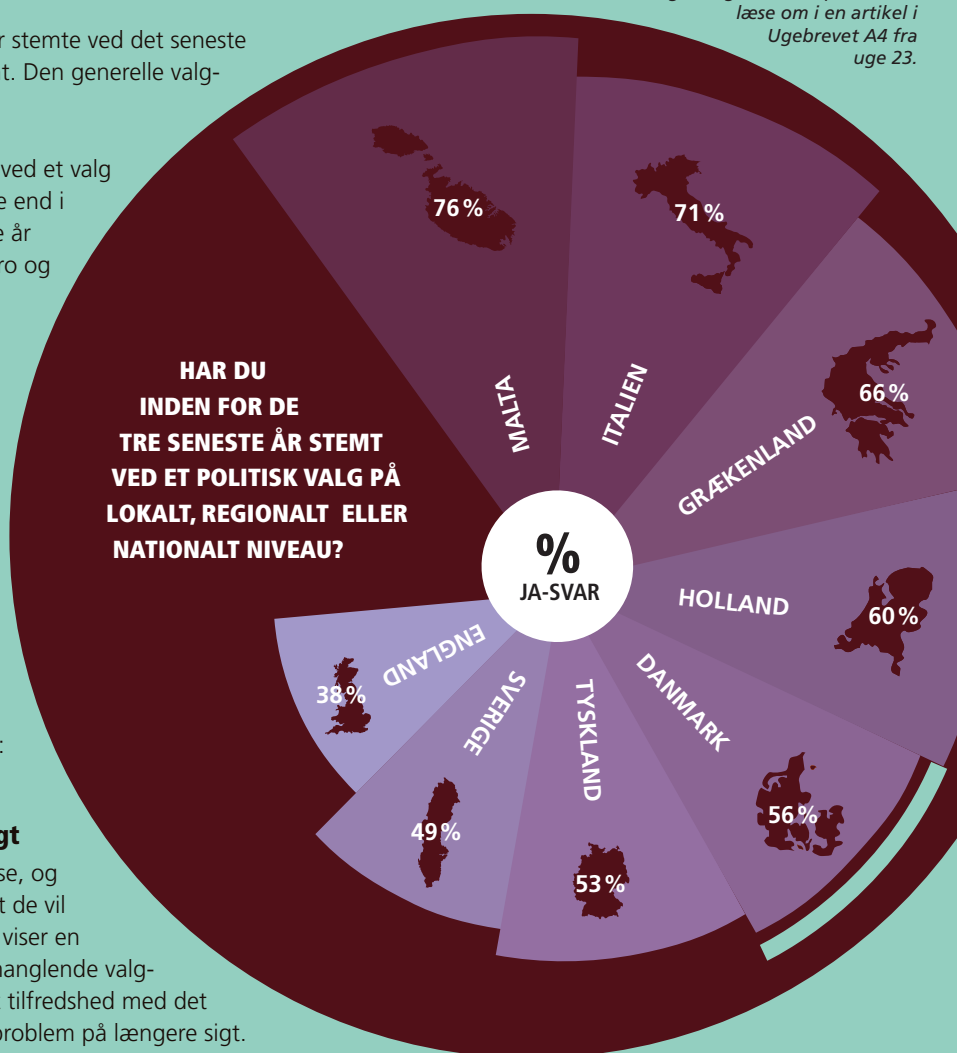
"Flere unge i Grækenland og Italien er berørt af samfundsmæssige problemer. De kan se det på gaden, i deres omgangskreds og i familien og mange har derfor en følelse af, at deres stemme har en betydning. I Danmark er alt organiseret og veltilrettelagt, og mange unge har en opfattelse af, at det er lige meget hvad de stemmer på", siger Jens Bruun, ungdomsforsker ved Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU) ved Aarhus Universitet.

Danske unges valgdeltagelse ligger da også tæt på lande, som vi normalt sammenligner os med: Sverige, Tyskland og Holland.

Unge stemmer ikke, men arbejder frivilligt

Især kommunalpolitik har ikke de unges interesse, og kun godt hver tredje under 25 år er sikker på, at de vil stemme til kommunalvalget den 19. november, viser en undersøgelse fra Momentum. Og selvom den manglende valgdeltagelse kan være et udtryk for en overordnet tilfredshed med det danske samfund, kan det blive et demokratisk problem på længere sigt. For stemmer man ikke som ung, er der større risiko for, at man heller ikke ønsker at stemme senere i livet. Den manglende valgdeltagelse står dog i kontrast til de unges samfundsmæssige engagement.

Kilde: "European Youth: Participation in democratic life", Europa Kommissionen. Undersøgelsen fra EU, der sammenligner unges valgdeltagelse i Europa, kan du læse om i en artikel i Ugebladet A4 fra uge 23.



62 procent af de unge sagde i 2008, at de interesserede sig for politik:
Det er en **stigning** på næsten **27 procent** siden 1990.

HVAD KAN FÅ UNGE TIL AT INTERES- SERE SIG MERE FOR DE NATIONALE OG KOMMUNALE VALG?



**CAROLINE MARIE GEHLERT HANSEN,
9.D, GAMMELGAARDSSKOLEN.
ELEVRÅDSFORMAND:**

"Politikerne skal tale et enklere og lettere sprog, der ikke virker så indforstået. Der er virkelig mange unge der opgiver at følge med, fordi de har svært ved at forstå, hvad politikerne siger og mener. Undervisning i politik og samfund fra en tidligere alder kunne også være en god idé, så vi får en forståelse for, hvordan samfundet fungerer, demokratiets spilleregler og hvad partierne står for."



**SIV FISKER,
9.B, VORRE-
VANGSKOLEN.
ELEVRÅDS-
FORMAND:**

"Der skal være et større fokus på mærkesager, der vedrører os. Eksempelvis har den nye skolereform været spændende at følge med i og noget, der har fanget os meget mere end normalt. Så et større fokus på skolen og kulturlivet for børn og unge i Aarhus."

JENS BRUUN, UNGDOMSFORSKER VED INSTITUT FOR UDDANNELSE OG PÆDAGOGIK (DPU) VED AARHUS UNIVERSITET:

"Få mere undervisning ud i det offentlige rum og synliggør og undersøg de problemstillinger, der er ude i virkeligheden. Man kunne udvide samarbejdet med eksterne organisationer som Amnesty International eller kommunale enheder. Det er noget, vi gør forholdsvis lidt i forhold til andre lande."

Besøg partierne og rådhuset. Vis, at der træffes vigtige beslutninger på kommunalt plan. Vis, at det ikke er tilfældigt, at busserne kører til tiden og at samfundet kører rundt."

Antallet af unge,
der er medlemmer af en forening,
er steget med **83 procent** fra 1990 til 2008.

Unge frivillige arbejde i foreninger er i samme
periode også steget med næsten **65 procent**.

ELEVERNE STYRER KLASSEMØDET

I 8. y på Ellevangskolen har eleverne selv ansvaret for at lede klassemødet og sørge for, at alle klassekammerater kommer til orde og bliver hørt.



Signe Kolding Rasmussen og Benjamin Bagger Isvik mener, at det nye klassemøde får flere til at deltage aktivt i diskussionerne i klassen.

KLASSEMØDET TRIN FOR TRIN:

- 1 I stedet for at sætte 45 minutter af en gang om ugen holdes klassemødet 2-3 gange om ugen á 15-20 minutter. Eleverne bringer selv emner op
- 2 Man sidder, så alle kan se hinanden

- 3 Blandt eleverne udnævnes én til at holde ro, én til referent og en eller to til ordstyrere. Eleverne skiftes til at indtage de forskellige roller fra gang til gang

- 4 Klasselæreren holder sig i baggrunden, men træder ind og hjælper med nye handlemuligheder, hvis tingene kører fast. Samtidig kan læreren skabe overblik ved at skrive argumenter op på tavlen

- 5 De elever, der har bragt emnet op, lægger ud. Derefter kører ordet på skift, indtil alle er blevet hørt. Det kræver disciplin, for det er ikke sikkert at dem, der har bragt problemstillingen op, kommer til orde igen

"Eleverne skal tage ansvaret"

"Det er anderledes, end det vi er vant til. Vi har ikke skullet styre noget førhen, så vi lærer meget af det her. Det, at vi har faste roller og taleretten går på omgang, får mange flere til at sige deres mening. Det er meget bedre end at række hånden op. Det får flere i spil, og vi lærer også hinanden bedre at kende", siger Signe Kolding Rasmussen fra 8.y på Ellevangskolen.

Klassemøderne i 8.y er ikke som i andre klasser. I stedet for håndsoprækning med læreren som ordstyrer, sætter klasselærer Birgitte Hørby eleverne i centrum for debatten. Til hvert klassemøde udnævnes en eller to ordstyrere, en referent samt én elev, der har ansvaret for at holde ro blandt klassekammeraterne. For at sikre at alle argumenter kommer i spil og alle bliver hørt, går taleretten på omgang.

"De fleste klassemøder har ikke udviklet sig siden 3.-4. klasse, hvor det er rene flertalsbeslutninger, og de samme 3-4 stykker der diskuterer, i mens flertallet gabende kigger ud af vinduet. Jeg forsøger at opbygge et demokratisk rum, hvor jeg trækker mig tilbage og lader de unge tage ansvaret. Når samtlige elever i klassen oplever, at de bliver lyttet til og har indflydelse, sker der en forandring", siger Birgitte Hørby, der overtog 8.y efter sommerferien.



For klasselærer Birgitte Hørby er det vigtigt, at alle elever føler sig hørt og lyttet til.

"Vi lærer at tage ansvar"

Benjamin Bagger Isvik, der går i 8.y, synes, at den nye form for klassemøde er både spændende og lærerig. "Vi lærer at tage mere ansvar, fordi det bliver lagt mere i vores hænder, end vi har oplevet før. Det er fedt med tilliden, og vi kan tydeligt mærke, at Birgitte vil have os til at blive mere selvstændige. Både på den måde som klassemødet forløber på og igennem de roller, vi skiftes til at have fra gang til gang", siger Benjamin Bagger Isvik.

Ifølge Birgitte Hørby er målet med klassemødet at skabe et handlekraftigt fællesskab, hvor alle føler det meningsfyldt at diskutere – også dem, der ikke har kulturen med hjemmefra.

"Jeg ønsker, at alle unge skal oparbejde modet til at tænke, handle og tale selv. Det stiller nogle krav til lærerne. De skal være i stand til at bryde ind og vejlede de unge undervejs: Hvordan kommer vi frem til beslutninger, hvor alle føler sig hørt og respekteret? Hvad er en godt argument? Hvad vil det sige at skifte holdning, og er det ok? De ting skal italesættes, så de unge får et ordentligt grundlag at diskutere ud fra", siger Birgitte Hørby, der har en master i medborgerskab og har skrevet afgangssopgave om klassemødet.

6

Til sidst rundes mødet af med at samle op på debatten. Eleverne går hjem og tænker over de to-tre bedste bud og på næste klassemøde, forsøger man at nå en fælles beslutning på baggrund af gensidig forståelse og respekt – også selvom man ikke er 100 procent enige

"VI LÆRER AT TAGE MERE ANSVAR, FORDI DET BLIVER LAGT MERE I VORES HÆNDER, END VI HAR OPLEVET FØR. DET ER FEDT MED TILLIDEN".

Benjamin Bagger Isvik fra 8. y
på Ellevangskolen

HER BESTEMMER DE SELV

I Risskov, Egå, Skæring, Skødstrup og Løgten bestemmer de unge selv, hvad der skal ske i ungdomsskolen. Hvert år får repræsentanter fra hver skole en pose penge, de selv kan vælge at bruge – for eksempel på en skaterrampe eller en fest for 8. klasse.

Ungdomsskolen i Risskov, Egå, Skæring, Skødstrup og Løgten er ikke længere en fast række aktiviteter sat i gang af voksne. Ungdomsskolen er vendt på hovedet, og pengene sluppet løs blandt de unge mellem 14 og 18 år. Så kan de prioritere,

hvad de har lyst til - for sig og andre unge i området.

Projektet startede for fem år siden i et samarbejde mellem Risskov Skole, Jellebakkeskolen, Strandskolen og Vejlbyskole. Med en ny områdeinddeling i 2011, er det i dag ungdomsskolen i Risskov, Egå, Skæring, Skødstrup og Løgten, der kører projektet videre. For at markere den nye områdeinddeling har ungdomsskolen skiftet navn til "De nye unge". Repræsentanterne fra skolerne bestemmer, hvad pengene skal bruges til og kaldes ambassadører.

Planlagde 'Fri og på rulleskøjter'

Mille, Signe og Clara fra 9.c har været ambassadører på Risskov Skole siden 8. klasse og har været med i både små og store projekter.

"Vi var med til at planlægge 'Fri og på rulleskøjter', der var en del af festugen i tre dage. Vi solgte både pandekager og milkshakes og havde folk på rulleskøjter, en fotovogn og cykeltaxaer. Arrangementet blev besøgt af både unge, voksne og ældre. Vi stod for baren, mens andre blandt andet stod for fotovognen," siger Clara fra 9.c.

Får meget ansvar

De tre piger har sammen med de andre ambassadører i Risskov også været med til at arrangere ture til København samt temafester. Tidligere ambassadører har blandt andet holdt et loppemarked til fordel for Røde Kors. De unge planlægger blandt andet program og deltagerpris.

"Vi har lært rigtig meget om at organisere både store og små projekter. Vi har

Ambassadørerne stod blandt andet for baren til 'Fri og på Rulleskøjter' på Godsbanen til festugen



arbejdet meget med ideudvikling og lært at sætte tid af til planlægning og være til stede ved møderne. Projekterne bliver lagt meget over til os, så vi får rigtig meget ansvar, og projektet bliver vores eget. De voksne er gode til at støtte og hjælpe, hvis der er brug for det,” siger Signe fra 9.c.

Social gevinst

De mange arrangementer har haft en social betydning for både ambassadører og de andre elever.

”Før var der ikke så mange 8. klasser, der kom hernede i klubben, fordi der næsten kun var 9. klasser hernede. Vi har holdt åbent hus dage i klubben, fælles spiseaftener og andre arrangementer, der blev slået op på klassernes Facebook-grupper for at få flere 8. klasser hened. I dag

kommer der både 8. og 9. klasser her i klubben,” siger Mille fra 9.c.

Lukas

På hver skole er der tilknyttet en såkaldt Lukas (LokalUngdomsKoordinator), der hjælper ambassadørerne med deres projekter for andre unge. Majbritt Christensen er Lukas på Risskov skole og er imponeret over de unge.

”De nuværende ambassadører fra 9. klasse var det også i 8. klasse og er blevet rigtig dygtige. Vi Lukas’er er kun med som garanter, mens de unge står for størstedelen selv. ’De nye unge’ er et projekt i at vise, hvordan man kan inddrage de unge og give dem medbestemmelse, som vi arbejder på at få bredt ud,” siger Majbritt Christensen.

”VI HAR LÆRT RIGTIG MEGET OM AT ORGANISERE BÅDE STORE OG SMÅ PROJEKTER. VI HAR ARBEJDET MEGET MED IDEUDVIKLING, LÆRT AT SÆTTE TID AF TIL PLANLÆGNING OG VÆRE TIL STEDE VED MØDERNE.”

Signe fra 9.c på Risskov Skole

Mille (tv.), Clara (i midten) og Signe (th.) fra 9.c på Risskov Skole er ambassadører i Risskov, og Majbritt Christensen er Lukas i Risskov

FAKTA

På Risskov Skole, Strandskolen, Sølystskolen, Skæring Skole og Skødstrup Skole er der en ambassade, som har et budget til ungdomskulturelle aktiviteter.

Unge mellem 14 og 18 år kan blive ambassadør. Og er med til at udvikle og udvælge idéer til hold, ture og arrangementer for unge.

Alle områdets unge mellem 14 og 18 kan søge om penge til deres idéer hos ambassadørerne eller ambassadens Lukas.



SFO'EN STYRES OGSÅ AF BØRN

Flere dyr, mere sport og flere playstationspil: 26 børn med hver deres valgslogan stillede op til SFO'ens Børnerådvalg på Gammelgaardsskolen i år. Efter to ugers valgkamp blev 14 børn fra 3. og 4. klasse valgt ind. I det kommende år mødes de med SFO'ens personale en gang om måneden.

"På møderne snakker vi om, hvad der sker i klasserne og i SFO'en, og hvad vi gerne vil gennemføre af nye ting. Det kan være flere overnatninger, flere turneringer eller mere kage. Ting, der er realistiske. Man skal ikke stille op for at få en højere stilling i klassen, men for at få indflydelse og gøre noget godt for SFO'en", siger 9-årige Mie Tønnesen fra 4.b. Hun er netop valgt ind i Børnerådet for andet år i træk.

Børnene begyndte at føre valgkamp

Valgene til Børnerådet har igennem årene udviklet sig til en festlig begivenhed, hvor kandidaterne laver valgvideoer og valgplakater og involverer deres kammerater i kampagnegrupper.

"Det første år ville vi bare lave en liste over, hvem der stillede op, men børnene blev grebet af situationen og begyndte at føre valgkamp på eget initiativ. En dreng lavede sin egen kampagne med sine venner, og det tog de andre børn til sig. Siden har vi så sat tingene i system", fortæller Line Berthelsen, der er pædagog i Gammelgaardsskolens SFO og tovholder på valget.

Børn og voksne tager samarbejdet seriøst

For at holde på børnenes koncentration og engagement i Børnerådet er det vigtigt at tage børnenes bidrag seriøst og involvere forældre og klasselærere.

"De voksne skal inddrage børnenes holdninger på voksenmøderne. Det skal være et rigtigt demokrati med reel magt. I forbindelse med vores nye legeplads har Børnerådet været med til møder med skoleledelsen, legepladsudvalget og arkitekterne", siger Line Berthelsen og fortsætter:

"Det er et stort ansvar at være repræsentant og en kæmpe læringsproces. Børnene repræsenterer også deres klasser, der ligger samme sted som SFO'en. Så det er også deres opgave at lytte til deres klassekammerater og bringe deres ideer og bekymringer videre".





VALGET TIL SFO'ENS BØRNERÅD - TRIN FOR TRIN:

1

Inden valget kommer klassepædagogen ud i klasserne og fortæller om Børnerådet

2

Kandidaterne finder et budskab, og personalet hjælper med at lave valgplakater og valgfilm i iMovie

3

Mange kandidater får hjælp af deres kammerater til valgslogans og plakater. Nogle laver flyers, andre tager kager med. Man må gerne fedte for stemmer, men ikke købe dem

4

En uge inden valget afholdes en valgcafe, hvor kandidaterne præsenteres på stor-skærm og viser deres valgfilm

5

Der er tre-fire kandidater fra hver klasse. Alle børn i SFO'en har 14 stemmer, der **skal** fordeles på to fra hver klasse. Formålet er, at det ikke bare bliver de mest populære i hver klasse, der bliver valgt, men derimod dem, der har mest appel i forhold til hele SFO'en

6

Dagen efter valget bliver alle kandidater hædret i en valgcafe. Her er det vigtigt at have særlig opmærksomhed på dem, der ikke blev valgt



”DE VOKSNE SKAL INDDRAGE BØRNENES HOLDNINGER PÅ VOKSENMØDERNE. DET SKAL VÆRE ET RIGTIGT DEMOKRATI MED REEL MAGT”.

Line Berthelsen, pædagog i Gammelgaardsskolens SFO

→ FAKTA

Mester i at leve livet stærkt, **Thorbjørn Bech-Rossen** - også kendt under sit kunstnernavn **Ham Den Lange** - er aarhusianer og bor i Aarhus.

Thorbjørn Bech-Rossen er rapmusiker og blandt andet kendt for sin deltagelse i freestylekonkurrencen MC's Fight Night, hvor han nåede finalen i 2007 og 2009. Han har vundet P3's Karrierekanonen og været med til at starte rapskolerne i Aarhus.

I de sidste mange år har Thorbjørn levet af rapmusik og suppleret med undervisning og workshops. Han underviser i dag på gøgler skolens Street Art Academy og rap akademiet i Gellerup.



"STIL SPØRGSMÅL OG FORHOLD DIG KRITISK"

→ HVORFOR ER DET VIGTIGT, AT UNGE DELTAGER I DEMOKRATISKE PROCESSER?

Det er vigtigt, at de unge er med til at forme fremtidens samfund, hvilket de kan gøre på mange forskellige måder. Blandt andet ved at tage stilling og give deres holdning til kende i de fællesskaber de færdes i på skoler og i foreninger. Det er vigtigt, at vi stiller spørgsmål til den måde demokratiet og samfundet fungerer på, så vi finder de rigtige løsninger på de udfordringer, vi står over for. At vi fører samfundet videre og finder nye veje igennem en kritisk stillingtagen.

→ HVAD ER DEN BEDSTE – ELLER MEST UDVIKLENDE - ØVELSE I DEMOKRATI, DU SELV HAR OPLEVET?

Da jeg i sin tid gik på HF, skulle vi vælge, om vi ville have om islam eller buddhisme i religion. Vores lærer satte os til at stemme om det, inden vi havde talt om det i klassen først. Valget faldt på buddhisme, hvilket jeg var helt uenig i. Så

jeg brokkede mig højlydt og argumenterede for, hvor meget mere aktuelt det er at få et kendskab til islam, da den muslimske befolkningsgruppe i Danmark er noget større end den buddhistiske. Det fik jeg heldigvis overbevist min klassekammerater om, og jeg fik min vilje. Det viser, at det betaler sig at sige sin mening og argumentere for det, man selv mener, er rigtigt.

→ HVAD ER DIT BEDSTE RÅD TIL UNGE, DER SKAL STEMME FØRSTE GANG?

De skal mærke efter i sig selv, hvad der føles rigtigt. Man får så mange ting at vide i forskellige retninger, at man nemt kører sur i det. Find de mærkesager, der betyder noget for dig, undersøg dem, og lad dem guide dig. Man skal finde sine egne ting og sin egen indgangsvinkel og stemme af lyst og ikke pligt.



Den 4. oktober var der valg til Børn & Unge-byrådet. Den 19. november er der kommunalvalg. 14-årige Bassel Abdul er valgt ind i Børn & Unge-byrådet for anden gang. Steffen Rasmussen er 28 år og stiller op til kommunalvalget for første gang. De mødtes på Aarhus Rådhus og stillede hinanden 5 spørgsmål:

STEFFEN: Når der er så mange unge i Aarhus synes jeg, at det er ret interessant, at I er så relativt få, der stiller op. Hvad fik dig til at stille op?

BASSEL: Jeg synes, at det er super spændende at være med til at have indflydelse, på hvordan Aarhus kan ændre sig. Man føler sig som en del af noget stort, og så elsker jeg at diskutere og debattere.

BASSEL: Din beslutning om at stille op til byrådet, kom den bare en morgen eller var det en overvejelse, som du havde gået med længe?

STEFFEN: Både ja og nej. Selve ideen til at stille op som kandidat til byrådet kom i løbet af en dag, men det hele startede da jeg sidste jul arrangerede juleaften for folk som ikke havde andre at holde juleaften med. Jeg har altid gerne ville hjælpe andre, og en dag slog det mig, hvor meget jeg kunne udrette, hvis jeg sad i byrådet.

STEFFEN: Du har allerede siddet et år i Børn & Unge-byrådet. Føler du, at I bliver hørt af de voksne politikere?

BASSEL: Ja, det synes jeg faktisk vi gør. Det går måske en lille smule langsomt, men sådan er politik jo. Vi har for eksempel

lavet et forslag om mere førstehjælpsundervisning i skolen, da vi synes det er meget vigtigt at kunne førstehjælp. Det er vist nok gået igennem. Jeg kender i hvert fald flere, som har fået mere førstehjælpsundervisning i blandt andet idrætstimerne.

BASSEL: Hvad vil du så når du kommer ind i byrådet?

STEFFEN: De tre ting, som jeg primært vil kæmpe for er socialt udsatte, bæredygtighed og kultur. Når jeg stiller op uden for parti, så kan jeg kæmpe for de ting, som jeg har lyst til. De som ikke har en stemme, vil jeg forsøge at give en stemme i noget så etableret som et byråd.

STEFFEN: Er det din opfattelse, at andre på din alder interesserer sig for politik? Og er det noget som interesserer dig generelt?

BASSEL: Både-og. Som sådan går jeg ikke så meget op i politik, måske fordi jeg ikke kan stemme endnu, men jeg elsker at sidde i ungebyrådet, fordi de beslutninger, der bliver taget, har betydning for både mig og mine venner. Og så synes jeg, at det er fedt at diskutere og være seriøs omkring vigtige emner. Man kan godt sige, at jeg er ved at lære om demokratiet i Danmark.

STEMTE MED SMARTPHONE

I Aarhus Kommune kan alle elever fra 13-18 år bruge deres smartphone til Børn & Unge-byrådsvalget. Det gjorde 7.b på Holme Skole.

"Hvor mange har en QR-scanner?". Kirsten Houe er kontaktlærer for Børn & Unge-byrådsvalget og klasselærer for 7.b. I dag stemmer de til Børn & Unge-byrådsvalget: "Det var ikke så mange. Hvor mange kan gå på nettet med jeres telefon?"

De fleste af klassens 21 elever rækker hånden op. Resten må låne naboens telefon. Kirsten Houe tænder smartboardet: "Nu ser I kandidaternes valgvideoer. Stem på dem, I er mest enige med,"

siger hun og sætter en video i gang. Her forklarer sekretæren for Børn & Unge-byrådet, hvordan man stemmer på smartphone, iPad og computer. Og så tager 5-6 unge fra området over – med hver en kort valgvideo. 20 minutter efter er valget overstået. Stemmeprocenten er tæt på 100.

Længere skoledage skal være sjovere

To af dagens vælgere er Alexander Andersen og Thomas Uhrskov. De er begge

13 år. "Egentlig var videoerne ikke så gode – de sagde det samme. Så jeg stemte på en fra det parti, jeg godt kan lide i folketinget. Næste år vil jeg gerne selv stille op – for jeg vil gerne være politiker," fortæller Alexander.

"Jeg stemte på en, der vil gøre en længere skoledag sjovere. For det vil være kedeligt bare at sidde stille," siger Thomas. Han har ikke selv tid til at stille op til Børn & Unge-byrådet – for fritiden bruger han på at træne fodbold.

BONUSINFO:

Thomas og Alexander har allerede involveret sig i ledelsen af Holme Skole. De arbejder for gratis kantine mad for udskoling, har været til møde med skolelederen – og skal mødes med både kantineleder og skoleleder igen. "Mange i udskoling har ingen mad med – og uden mad kan de ikke koncentrere sig om at blive dygtige," siger Alexander Andersen om initiativet.



STÆRK VALG- STEM- NING

PÅ GAMMELGAARDSSKOLEN



FAKTA:

Antallet af kandidater til Børn & Unge-byrådet er i år steget fra 52 til cirka 80. Af dem er 31 blevet valgt til Børn & Unge-byrådet. Det er det samme antal, som sidder i det voksne byråd.

Der er ægte valgkampsstemning, da rådmand Kristian Würtz åbner valget på Gammelgaardsskolen. Valgklokken lyder - og skolens 264 stemmeberettigede elever strømmer ud i stemmeboksene. Det er den 27. september. Valget til Børn & Unge-byrådet er i gang.



De unge skal vælge mellem otte kandidater fra Område Silkeborgvejs fem skoler. Kandidaterne har i samarbejde med Ung i Aarhus lavet valgtaler og valgvideoer, der er blevet vist på storskærm inden selve valget.

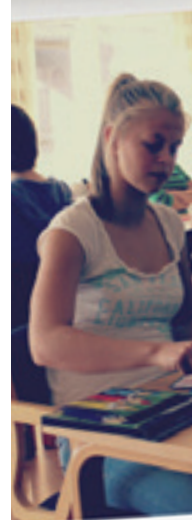
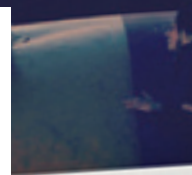
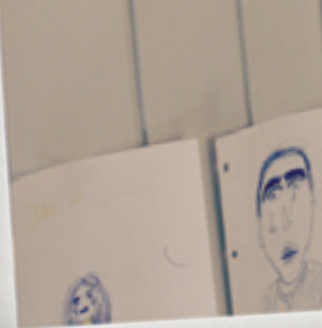
To af de elever, der skal sætte deres kryds, er Karl Emil Jessen fra 9.a og Sara Friis Veileborg fra 8.c. "Det er et godt arrangement, og det er meget spændende at høre, hvad

kandidaterne har at sige. Jeg har valgt at stemme på Jonas, fordi han vil have mere sprogundervisning, hvilket jeg synes er en god ide", siger Karl Emil Jessen.

"Det er sjovt at være med til og godt at vi bliver hørt og får indflydelse. Jeg har stemt på den, jeg syntes var mest overbevisende, og som jeg var mest enig med", fortæller Sara Friis Veileborg.

Kandidater har sommerfugle i maven

Blandt de unge er nogle lidt mere nervøse end de andre. Det er kandidaterne til de unges byråd: "Jeg har mange sommerfugle i maven lige nu. Jeg håber bare, at en af os to herfra bliver valgt. Det gode er, at man kan komme ind og påvirke nogle ting - ændre det man ikke er tilfreds med", sagde 15-årige Asta Bruun, der er en af to kandidater fra Gammelgaardsskolen.



VALG OG VENSKAB

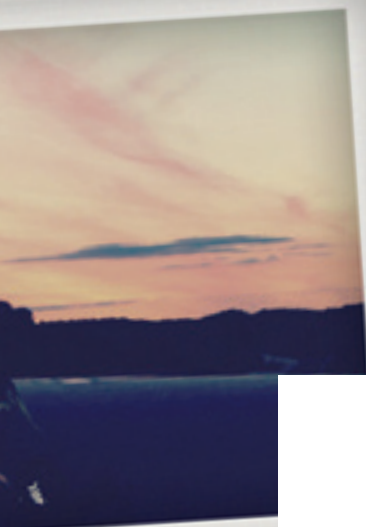
SAMMEN MED OMRÅDETS SKOLER FORBEREDER FRITIDSCENTER RANDERSVEJ UNGE PÅ AT DELTAGE I DEMOKRATIET.

Sammen på valgtur

Hvert år inviterer viceleder i Fritidscenter Randersvej, Leif Jønsson, de unge på valgtur. Valgturen foregår inden valget til Børn & Unge-byrådet og er en introduktion til arbejdet i byrådsalen og baggrundsgruppen. Unge, der har siddet i Børn & Unge-byrådet, fortæller om deres erfaringer med tidsforbrug i byrådet eller baggrundsgruppen og hvordan man kan bruge sin stemme.

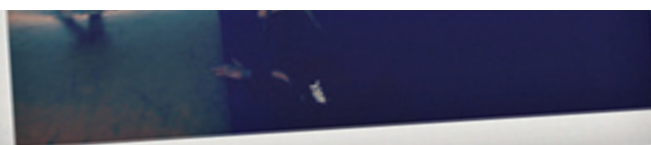
"På valgturen får de unge kandidater hjælp med deres valgvideo og valgtekst. Der er en fantastisk energi - og folk hjælper hinanden. Så det er et døgn fyldt ud med aktiviteter, fællesskab og nye venskaber," fortæller Leif Jønsson.





Leif Jønsson er en af de voksne, som hjælper unge med mod på politik. Når et Børn & Unge-byrådsvalg nærmer sig, besøger han alle 8. og 9. klasser i området omkring Randersvej. Her får alle unge valgmaterialer og lærer, hvordan de stiller op til Børn & Unge-byrådet og den lokale baggrundsgruppe. Baggrundsgruppen er et rådgivende organ, der sikrer at unge repræsentanter i byrådet altid ved, hvad der sker i deres bagland og kender dagsordenen.

”Den tværgående baggrundsgruppe bliver partiet bag ved vores byrådsrepræsentanter. Et rigtig godt set-up, hvor man kan støtte og sparre indbyrdes. De unge, der vælger at gå ind i baggrundsgruppen får en indførsel i, hvad det handler om og derigennem motivation og ballast til at stille til byrådet næste gang,” fortæller viceleder Leif Jønsson.



”Jeg har et par venner, som har det svært med skolen. For eksempel med matematikbøgerne, som er gamle og dårligt formulerede. Så jeg vil kæmpe for nye undervisningsbøger,” fortæller Esbern Ege Gissel Hyldkrog, 7.a, Bakkegårds skolen – en af de otte unge, der på valgturen vælger at stille op til Børn & Unge-byrådet. Billederne er fra valgturen 2013 i Gjern.

MERE INDFLYDELSE KAN GØRE ELEVER DYGTIGERE

**AGNETE VIENBERG
HANSEN, FOR-
MAND FOR DANSKE
SKOLEELEVER**



Jo mere eleverne er med til at bestemme, jo dygtigere kan de blive i skolen og jo mere får de lyst til at tage aktiv del i det danske samfund. Det viser en rapport fra 2012, udarbejdet af Danske Skoleelever (DSE). Nu skal resultaterne afprøves.

Hvor stærk er sammenhængen mellem elevers indflydelse, faglige dygtighed og samfundsinteresse? Det har interesseorganisationen Danske Skoleelever nu fået 10 millioner kroner til at afprøve. Projektet begynder i år og har som formål at give lærerne flere værktøjer til at inddrage eleverne i undervisningen.

Vi har stillet tre spørgsmål til formand for Danske Skoleelever, Agnete Vienberg Hansen:

HVAD MENER I, AT LÆRERNE SKAL GØRE MERE AF?

Eleverne skal være med til at tilrettelægge de emner, som klassen skal arbejde med i løbet af året.

De kan for eksempel være med til at beslutte, hvordan de arbejder med brøker i matematik: Skal vi sidde med en masse kopiark, eller skal vi spise pizza og se, hvor mange brøkdeler vi spiser? Der skal være en løbende dialog mellem elever og lærere om at forbedre undervisningen, og så skal eleverne inddrages i klassens sociale spilleregler, så det er eleverne og ikke lærerne, der

kræver, at eleverne rækker hånden op og ikke snakker i munden på hinanden. Ikke alle er lige interesserede i at blive inddraget, så det handler om at finde den rigtige balance i den enkelte klasse".

HVOR GODE ER LÆRERNE TIL AT INDDRAGE ELEVERNE I UNDERVISNINGEN?

"Overordnet er der for lidt inddragelse, kan vi se. Med den nye skolereform, der har længere skoledage og større fokus på kreativitet og bevægelse, bliver det vigtigt at få elevernes input. Det handler ikke om mere magt til eleverne, men om at lærere og elever skal samarbejde om at gøre skolen bedre.

De danske lærere er generelt meget dedikerede, men de mangler noget viden om

at inddrage elever. Lige som politikerne og eleverne selv. Det vil vi ændre på".

HVORFOR KAN MERE ELEVINDDRAGELSE GIVE DYGTIGERE OG MERE MOTIVEREDE ELEVER?

"Det er det, vi skal i gang med at undersøge, men vores formodning er, at inddragelse øger elevernes selvtillid og mod til at åbne munden og sige deres mening. Det betyder, at de unge bliver gladere for at gå i skole og trænes i at formulere sig og give deres mening til kende, hvilket i sidste ende giver bedre karakterer.

Det at blive inddraget forstærker en proces, hvor man begynder at inddrage sig selv mere og mere. Det er vores tankegang og det, som demokratiet bygger på".

HVORDAN KAN ELEVERNE INDDRAGES?

ELLEN KJÆR, 9.B, VORREVANGSKOLEN. MEDLEM AF ELEVRÅDET

"Jeg er med i elevrådet og i en skolebestyrelse, hvor skolen er rigtig god til at inddrage os. Det er fedt, at skolen tager vores bekymringer alvorligt og hører på, hvad vi har at sige. For nylig fik vi for eksempel ændret rammerne for den fælles morgensang om morgenen efter dialog med ledelsen. I undervisningen afhænger det meget af den enkelte lærer. Men inden for pensum vil vi meget gerne inddrages og tages seriøst, for det er ikke så spændende at lære noget, som ikke har din interesse".



ASTA BRUN, 9.A, GAMMELGAARDSSKOLEN. NÆSTFORMAND I ELEVRÅDET

"Det ville være fedt, hvis vi kunne få mere indflydelse på det konkrete indhold af timerne, inden for de rammer der er i pensum. For eksempel på de bøger vi skal læse. På den måde ville undervisningen følge med vores interesser og udvikling. En sådan medbestemmelse ville også gøre os mere engagerede, fordi vi ville have større interesse i det, vi bliver undervist i, og fordi vi ville føle os forpligtede til at leve op til ansvaret og vise, at vi er det voksne. Man kunne bruge klassens time på at arrangere undervisningen og høre os."

→ FAKTA

Flere end 4500 danske skoleelever deltog i DSE's undersøgelse fra 2012

Find rapporten her: www.skoleelever.dk/elevinddragelse

Danske Skoleelever (DSE) er en partipolitisk uafhængig interesseorganisation for skoleelever i Danmark



Chili Klaus bor i Aarhus og er udover at spise chilier i store mængder også musiker, skuespiller og idémager

↓ FAKTA

”MAN KAN IKKE STEMME FORKERT”

HVORFOR ER DET VIGTIG AT UNGE DELTAGER I DEMOKRATIET?

Alternativet til demokrati er, at nogle få vil bestemme det hele og det bliver ærlig talt lidt trættende i længden. Bagdelen ved demokrati er, at der så er så mange der skal høres og tages med på råd, inden man kan få noget gennemført. For at undgå, at man skal ud og banke på 5 millioner døre for at få noget gennemført, udvælger man nogle mennesker/repræsentanter som kan tale ens sag.

Gamle mennesker vælger som regel nogle andre gamle mennesker, der kan tale deres sag. Det kunne f.eks. være noget med ekstra penge til rollatorer og pleje-

hjem eller gratis kaffe til pensionister. For at undgå at alle penge går til rollatorer, er det vigtigt, at unge mennesker også bliver hørt og vælger nogle repræsentanter, der kan tale deres sag. Så vil unge mennesker få fornøjelse af en del af beslutningerne og måske samtidig glæde sig over, at der også bliver taget hensyn til ældre mennesker. På den måde bliver pengene (som er vores allesammens) fordelt på en måde, så alle er glade.

HVAD ER DIT BEDSTE RÅD TIL UNGE DER SKAL STEMME FØRSTE GANG?

Du skal være fuldstændig ligeglad med, hvad andre synes er rigtig eller forkert - din stemme er rigtig, fordi det er

DIN stemme og DIN mening. Og så er det vigtigt at forstå, at man IKKE kan stemme forkert - det vigtigste er at man stemmer.

HVAD ER DEN SJØVESTE DEMOKRATISKE ØVEBANE ...?

Da jeg var omkring 15 år manglede jeg og mit band et øvelokale. Det viste sig, at der var afsat penge i kommunen til unge mennesker og deres (rimelige) ønsker. Vi skulle egentlig bare række hånden op og sige, at vi havde et behov og i løbet af kort tid fik vi anvist et øvelokale. I dag er der masser af øvelokaler for bands i Aarhus og der er der kun, fordi nogle har talt ”øvelokalernes sag” Haaaa!!!